

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

Na 17. sjednici, održanoj 24. listopada 2025. Odbor je raspravljao o:

- Prijedlogu izvješća o radu Odbora za europske poslove u 2024. godini,
- Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2015/2302 radi djelotvornije zaštite putnika te pojednostavnjenja i pojašnjenja određenih aspekta Direktive **COM(2023)905 D.E.U. br. 24/012.**

Na 18. sjednici, održanoj 30. listopada, Odbor je raspravljao o dokumentima Europskog revizorskog suda, koje je predstavila članica Suda Ivana Maletić:

- Godišnja izvješća Europskog revizorskog suda za 2024. godinu,
- Odgovornost, transparentnost i usmjerenost na uspješnost – pouke koje treba izvući iz nedostataka Mehanizma za oporavak i otpornost – pregled 02/2025,
- Budućnost kohezijske politike europske unije: pouka iz prošlosti – pregled 04/2025.

Sjednica je održana zajednički sa Odborom za financije i državni proračun, Odborom za gospodarstvo, Odborom za poljoprivredu i Odborom za regionalni razvoj i fondove Europske unije. (*priopćenje*)

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EUROPSKE UNIJE

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupi od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

U skladu s Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2025. godinu Odbor za europske poslove je u listopadu 2025. prosljedio jedno stajalište Republike Hrvatske o dokumentu EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

- D.E.U. br. 25/005 – Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom Odboru i Odboru regija: „Strategija EU-a za stvaranje zaliha: poboljšanje materijalne pripravnosti EU-a za krize“ COM (2025) 528 **Odboru za vanjsku politiku**

Mišljenje radnih tijela o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

U listopadu 2025. Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost raspravljao je i donio mišljenja o stajalištu Republike Hrvatske o dokumentu EU-a: D.E.U. br. 25/003 i D.E.U. br. 25/004.

Sudjelovanje Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo u savjetodavnom dijalogu o priuštivom stanovanju

Sve izraženija stambena kriza pogađa brojne gradove i regije diljem Europske unije, a rastući troškovi stanovanja, širenje kratkoročnih turističkih najмова te nedostatak dugoročno pristupačnih i adekvatnih stambenih kapaciteta značajno narušavaju kvalitetu života građana, otežavaju pristup zapošljavanju i ugrožavaju socijalnu sigurnost.

Upravo radi predlaganja rješenja za pristojno, održivo i priuštivo stanovanje, Europski parlament je u prosincu 2024. osnovao Posebni odbor za stambenu krizu u Europskoj uniji (HOUS). Mandat Posebnog odbora je 12 mjeseci, a na kraju mandata Posebni odbor za stambenu krizu predstaviti će završno izvješće.

U travnju 2025. u Europskom parlamentu u Bruxellesu održan je međuparlamentarni sastanak odbora pod nazivom „Priuštivo stanovanje za sve – politički pristupi i primjeri dobre prakse u državama članicama“, u organizaciji Posebnog odbora za stambenu krizu u EU-u i Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL). U ime Hrvatskoga sabora na sastanku je sudjelovao predsjednik Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo Predrag Štromar.

Europska komisija je u svibnju 2025. objavila poziv za prikupljanje dokaza, nakon čega je od srpnja do listopada provedeno javno savjetovanje o **Europskom planu za priuštivo stanovanje**, koji bi Komisija trebala predstaviti, na temelju sveobuhvatnog savjetodavnog procesa, u prvom kvartalu 2026.

Pisani doprinosi Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo Hrvatskoga sabora

Slijedom održane rasprave na sastanku u Europskom parlamentu, predsjednica Posebnog odbora za stambenu krizu u EU-u Irene Tinagli pozvala je u rujnu 2025. nacionalne parlamente na dostavu primjera najboljih praksi država članica u osiguranju priuštivog stanovanja.

Predsjednik Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo Predrag Štromar je 10. listopada 2025. dostavio Posebnom odboru informacije o aktivnostima u izgradnji sustava priuštivog stanovanja u Hrvatskoj kao i Nacionalni plan stambene politike do 2030.

Integralni tekst doprinosa predsjednika Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo

U zadnjih nekoliko godina bitno su se promijenile društvene i gospodarske okolnosti u Republici Hrvatskoj ali i u cijeloj Europi. Troškovi gradnje i transporta materijala, nedostatak radne snage, pritisak turizma, pojava brojnih stranih radnika, uz nerazvijeno financijsko tržište

koje usmjerava kapital prema nekretninama, uzrokovali su stalni rast cijena nekretnina. Sve navedeno zahtijevalo je strateški pristup rješavanju stambene problematike. Iz tog razloga, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine je na temelju velikog iskustva kroz nekoliko desetaka godina bavljenja stambenim pitanjima, predložilo, a Vlada Republike Hrvatske je prihvatila, u ožujku ove godine prvi Nacionalni plan stambene politike RH do 2030. godine. Izradi Nacionalnog plana prethodila su dubinska znanstveno-stručna istraživanja o stanovanju koja su kvantificirala problematiku i pokazala da imamo nedostatak u veličini 10 % stambenog fonda, a s druge strane da nam 40 % stambenog fonda ne služi za stanovanje, a 25 % stambenog fonda stoji prazno dulje od godine dana. Dobiveni pokazatelji priuštivosti stanovanja ukazuju na izrazitu heterogenost regija naše države, i velike su razlike prema mogućnostima kupnje stanova za jednu godišnju lokalnu prosječnu plaću:

- U Slavoniji se može kupiti 21 m² stana,
- U Zagrebu se može kupiti 6,7 m² stana,
- U Splitu se može kupiti 3,8 m² stana.

Stambena politika svake države je specifična prema: nasljeđu, potrebama i mogućnostima koje ta država ima. Tako je i naša stambena politika nastala na brojnim stranim iskustvima uvažavajući nacionalne specifičnosti i sastoji se od tri cilja:

1. Priuštivo stanovanje,
2. Održivo stanovanje i
3. Prostor u funkciji stanovanja.

Ta tri cilja moguće je ostvariti uz primjenu četiri državne poluge: financijska, porezna, zemljišna i ekološko-energetska, kroz devet mjera. Za realizaciju tih ciljeva potrebno je sinergijsko djelovanje različitih resora vlade.

U ovom trenutku intenzivno se radi na uspostavi pravno-upravljačkog okvira kako bi se do kraja ove godine izgradio sustav za priuštivo stanovanje u Republici Hrvatskoj. U svim mjerama Nacionalnog plana ključno je ne narušiti tržišne mehanizme, već u skladu s njima utjecati na povećanu priuštivost stanovanja. Iz tog razloga u Nacionalnom planu se ne predviđa administrativna kontrola cijena niti prodaje niti najma stanova, nego su naponi usmjereni prema povećanju ponude stanova.

Svakako, priuštivo stanovanje je skupo i bit će puno izazova u financijskom dijelu kako bi se Nacionalni plan proveo. Jer razliku između troškova i priuštivih cijena treba pokriti. U tom kontekstu više je nego pozitivna namjera EU da pomogne svojim građanima.

Početkom godine stupila je na snagu nova porezna obveza za prazne stambene nekretnine i novi Zakon o upravljanju i održavanju zgrada, koji postavlja prepreke za kratkoročni najam stanova u višestambenim zgradama. U primjeni je i novi Program za pomoć mladima u kupnji prve stambene nekretnine, a do kraja godine će se pokrenuti i novi Program priuštivog najma s kojim se želi aktivirati što više privatnih praznih stanova.

Do kraja ove godine izradit će se novi Zakon o najmu stanova, koji treba povećati pravnu sigurnost najmodavaca i najmoprimaca. I u završnoj fazi je izrada novog Zakona o priuštivom stanovanju koji treba omogućiti nove modele za priuštivo stanovanje koji bi se mogli primijeniti u gradskim, prigradskim i ruralnim krajevima. Novi Zakon o gradnji i novi Zakon o prostornom uređenju su upravo završili fazu javnog savjetovanja, i u njima su napravljene promjene kako bi se moglo brže graditi i kako bi se otvorila mogućnost jednostavnije prenamjene napuštenih industrijskih kompleksa, neiskorištenih brownfield područja i drugih neperspektivnih neizgrađenih građevinskih područja, za potrebe priuštivog stanovanja.

Ukupno je planirano promijeniti šest zakona i donijeti nekoliko programa na temelju tih zakona, kako bi se uspostavio dugoročan i stabilan sustav za priuštivo stanovanje u Republici Hrvatskoj, kojem je osnovni cilj povećati ponudu stanova prema potražnji i smanjiti nestambeno korištenje stanova.

Politički dijalog Odbora za ravnopravnost spolova s Europskom komisijom

Na 22. sjednici Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora predstavljen je [Plan za prava žena](#), koji je Europska komisija objavila u ožujku ove godine. Na sjednici se dodatno raspravljalo o rezultatima [Strategije za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.](#) kao i o aktivnostima Europske komisije na pripremi strategije rodne ravnopravnosti za sljedeće petogodišnje razdoblje.

Plan za prava žena je videokonferencijskom vezom predstavila Ana Carla Pereira, ravnateljica za jednakost i nediskriminaciju u Općoj upravi za pravosuđe i potrošače Europske komisije.

Plan je usvojen u ožujku ove godine i sastoji se od **Deklaracije o načelima za rodno ravnopravno društvo** te osam načela, ključnih prioriteta koje treba rješavati kako bi se postigla rodna ravnopravnost: život bez rodno uvjetovanog nasilja; pristup najvišim zdravstvenim standardima; jednake plaće i bolji ekonomski položaj žena; ravnoteža poslovnog i privatnog života i ravnomjerna raspodjela skrbi; jednake mogućnosti zapošljavanja i dobri radni uvjeti; kvalitetno i uključivo obrazovanje; političko sudjelovanje i jednaka zastupljenost te učinkoviti institucijski mehanizmi za prava žena.

Plan je stavljen u širu političku agendu, ističući da promicanje rodne ravnopravnosti, bez sumnje pomaže inovacijama, konkurentnosti i gospodarskom rastu. Komisija smatra da, kada bi se postigla rodna ravnopravnost, to bi donijelo dva bilijuna eura europskom gospodarstvu.

U odnosu na provedbu Strategije, predstavnica Komisije je istaknula da je u proteklih pet godina, od 2020. do 2025. godine, u Europskoj uniji postignut vrlo važan napredak u jačanju zakonodavstva Europske unije vezanog za zaštitu žena od nasilja, jednaku zastupljenost žena u upravnim odborima trgovačkih društava, kao i napredak po pitanju ravnoteže privatnog i poslovnog života. Nadalje, Europska unija pristupila je Istanbulskoj konvenciji, koja je važan instrument za borbu protiv nasilja nad ženama, a pripremljena je i objavljena Strategija o skrbi.

Međutim, unatoč desetljećima napretka u rodnoj ravnopravnosti, i dalje nije postignuta puna ravnopravnost. Iznesen je podatak da *Indeks rodne ravnopravnosti*, koji pokušava usporediti muškarce i žene u različitim sferama života, a priprema ga Europski institut za ravnopravnost, u 2024. godini na razini Europske unije iznosi 71 od 100 bodova. Navela je da će biti potrebno 60 godina, ako se nastavi dalje ovim tempom, da se postigne 100 bodova na Indeksu rodne ravnopravnosti.

Nakon provedene rasprave u kojoj su sudjelovale članice i članovi Odbora za ravnopravnost spolova i Odbora za europske poslove, te voditeljica predstavništva Europske komisije u Zagrebu, predsjednica Odbora Marija Lugarić zaključila je da će Odbor za ravnopravnost spolova, zajedno s Odborom za europske poslove, pratiti ne samo kako će Plan postati strategija već i kako strategija dobiva implementaciju na razini Republike Hrvatske i na razini Europske unije.

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u listopadu 2025. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora 11 stajališta Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za konkurentnost – unutarnje tržište i industrija 29. rujna, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za konkurentnost – istraživanje, 30. rujna, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za ekonomske i financijske poslove 10. listopada, dostavljeno je **Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnja pitanja (pravosuđe) 13. listopada, dostavljeno je **Odboru za pravosuđe**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnja pitanja (unutarnji poslovi) 14. listopada, dostavljeno je **Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove (obrana) 15. listopada, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku i Odboru za obranu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i zaštitu potrošača (zapošljavanje i socijalna politika) 17. listopada,

dostavljeno je **Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku,**

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove 20. listopada, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 20. listopada, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za opće poslove 21. listopada, dostavljeno je **Odboru za europske poslove,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za okoliš 21. listopada, dostavljeno je **Odboru za zaštitu okoliša i prirode.**

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 31. listopada 2025.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 75 pravnih akata na hrvatskome jeziku**, od toga 47 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 28 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. listopada 2025.

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 591</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) br. 1173/2011 i (EU) br. 473/2013 u pogledu usklađivanja s okvirom gospodarskog upravljanja EU-a i daljnjeg pojednostavnjenja tog okvira	2. 10. 2025. 1. 12. 2025.
<u>COM (2025) 595</u>	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 332/2002 u pogledu mehanizama financiranja i primjene diversificirane strategije financiranja	2. 10. 2025. ...
<u>COM (2025) 593</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 472/2013 u pogledu gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost	2. 10. 2025. 1. 12. 2025.
<u>COM (2025) 551</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Globalne Europe	2. 10. 2025. 1. 12. 2025.
<u>COM (2025) 599</u>	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Odluke (EU) 2021/1764 o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane	3. 10. 2025. 1. 12. 2025.
<u>COM (2025) 461</u>	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o proširenju primjene Uredbe (EU) br..../2028 o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2027. – 2034. (program „Periklo V”) na države članice nesudionice	7. 10. 2025. 1. 12. 2025.
<u>COM (2025) 855</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Španjolskoj u vezi s poplavama u španjolskoj regiji Valenciji u listopadu 2024. i Francuskoj zbog štete koju su prouzročili ciklon Chido u Mayotteu u prosincu 2024. i ciklon Garance u Réunionu u veljači 2025.	15. 10. 2025. ...
<u>COM (2025) 851</u>	PISMO IZMJENE br. 1 ZA NACRT OPĆEG PRORAČUNA ZA 2026. Prilagodbe odobrenih sredstava za plaćanje Ažurirane procijenjene potrebe za poljoprivredne rashode Druge prilagodbe i tehnička ažuriranja	21. 10. 2025. ...
<u>COM (2025) 621</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Švedske – EGF/2025/003 SE/Northvolt	28. 10. 2025. ...

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 598</u>	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o uspostavi Instrumenta za suradnju u području nuklearne sigurnosti i razgradnju	9. 10. 2025. ...

	nuklearnih postrojenja za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (Euratom) 2021/100 i (Euratom) 2021/948	
<u>COM (2025) 726</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o otklanjanju negativnih trgovinskih učinaka globalnih prekomjernih kapaciteta na Unijino tržište čelika	21. 10. 2025. ...

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 550</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredbi (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818	1. 10. 2025. 28. 11. 2025.
<u>COM (2025) 462</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2028. – 2034. (program „Periklo V”) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2021/840	6. 10. 2025. ...
<u>COM (2025) 463</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Pravosuđe za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2021/693	12. 10. 2025. 8. 12. 2025.

PROMET I TURIZAM

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 589</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 1999/62/EZ, Direktive Vijeća 1999/37/EZ i Direktive (EU) 2019/520 u pogledu emisijskog razreda CO2 teških vozila s prikolicama i pojašnjenja i pojednostavnjenja određenih odredbi	2. 10. 2025. 27. 11. 2025.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 590</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Programa za jedinstveno tržište i carinu za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/444, (EU) 2021/690, (EU) 2021/785, (EU) 2021/847 i (EU) 2021/1077	16. 10. 2025. 11. 12. 2025.
<u>COM (2025) 590</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Programa za jedinstveno tržište i carinu za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/444, (EU) 2021/690, (EU) 2021/785, (EU) 2021/847 i (EU) 2021/1077	16. 10. 2025. 11. 12. 2025.

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>639</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o provedbi bilateralne zaštitne klauzule iz Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura i Privremenog sporazuma o trgovini između EU-a i Mercosura za poljoprivredne proizvode	20. 10. 2025. ...

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u listopadu 2025. donio šest zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 159	Konačni prijedlog zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode	11	7	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 185	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima	11	7	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 186	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona	11	7	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 189	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti	11	7	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 207	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o lijekovima, s Konačnim prijedlogom zakona	11	7	donesen	1. i 2.	hitni

P.Z.E. 210	Prijedlog zakona o provjeri stranih ulaganja, s Konačnim prijedlogom zakona	11	7	donesen	1. i 2.	hitni
---------------	---	----	---	---------	---------	-------

INFORMACIJA O PROGRAMU RADA EUROPSKE KOMISIJE ZA 2026. GODINU

Europska komisija predstavila je 21. listopada 2025. Program rada za 2026., u kojem se navodi niz mjera koje će doprinijeti izgradnji suverenije i neovisnije Europe. Program rada pod nazivom „**Vrijeme europske neovisnosti**” bavi se aktualnim i budućim izazovima koji su povezani s prijetnjama sigurnosti i demokraciji, sukobima i geopolitičkim napetostima, rizicima za gospodarstvo i industriju te sve bržim klimatskim promjenama. Temelji se na obvezama utvrđenima u političkim smjernicama i mandatnim pismima koja je predsjednica von der Leyen poslala Kolegiju povjerenika EU-a te na idejama iznesenima u govoru o stanju Unije 2025.

Programom rada predviđa se ulaganje dodatnih napora u provedbu trenutačnih ključnih prioriteta Komisije tako što se nastoji ojačati konkurentnost, preuzeti vodeća uloga u čistim i digitalnim inovacijama, ojačati jedinstveni socijalni model i osigurati kolektivna sigurnost.

Ključni elementi Programa rada Europske komisije za 2026.

Program rada za 2026. godinu sadrži:

- 38 novih ciljeva politike u okviru šest političkih prioriteta,
- od 47 novih zakonodavnih inicijativa, 25 ima značajnu dimenziju pojednostavljenja,
- 20 prijedloga za evaluacije i provjere prikladnosti,
- 25 prijedloga predviđenih za povlačenje,
- 1 zakonodavni akt predložen za ukidanje,
- 111 prioriternih (zakonodavnih) prijedloga u postupku donošenja

Prioriteti uključuju jačanje konkurentnosti kroz puno iskorištavanje potencijala jedinstvenog tržišta do 2028. godine (uklanjanje prepreka u područjima kapitala, energije, usluga i telekomunikacija te omogućavanje tzv. „pete slobode”), provedbu 28. režima, dovršetak Unije štednje i ulaganja te novu seriju zakonskih paketa za pojednostavljenje.

Posebna pažnja bit će posvećena smanjenju ovisnosti, odnosno diversifikaciji lanaca opskrbe kroz nove trgovinske sporazume i partnerstva, recikliranju sirovina iz otpada i drugih materijala u okviru Akta o kružnom gospodarstvu, te razvoju strateških tehnologija i industrija ključnih za budućnost Europe, uključujući baterije, umjetnu inteligenciju, usluge u oblaku, kvantne tehnologije i napredne materijale.

Također, naglasak je na stvaranju kvalitetnih radnih mjesta i podršci strateškim industrijama kroz kriterij „proizvedeno u Europi” za osjetljive proizvode u javnoj nabavi, poticanje vodećih tržišta za čiste i inovativne proizvode, kao i zaštitu industrije od nepoštene konkurencije.

Priuštivost je jedna od središnjih tema Komisijinog Programa rada za 2026., s naglaskom na priuštivu energiju, plan za priuštivo stanovanje, inicijativu za male i cjenovno dostupne električne automobile, te zakonodavne prijedloge poput Akta o kvalitetnim radnim mjestima i paketa o vještinama i pravednoj mobilnosti radne snage.

U Programu rada ističe se predanost Komisije napredovanju na putu proširenja, uz olakšavanje postupne integracije partnerskih država proširenja u različitim područjima politike.

Ciljevi Programa rada za 2026.

Održiv napredak i konkurentnost: Komisija će nastaviti raditi na jačanju europske industrijske baze i podupirati strateške industrijske sektore i zapošljavanje u Europi novim Aktom o ubrzavanju industrijske dekarbonizacije. Povećat će otpornost Europe u opskrbi kritičnim sirovinama osnivanjem Centra za kritične sirovine te Aktom o kružnom gospodarstvu. Cilj je do 2028. osloboditi velik dio potencijala jedinstvenog tržišta uklanjanjem prepreka, uspostavljanjem Europskog akta o inovacijama i 28. režima za inovativna poduzeća te promicanjem „pete slobode” za znanje i inovacije.

Obrana i sigurnost: oslanjat će se na okvir „Spremnost do 2030.”, pri čemu će ključni prioriteti biti jačanje obrambenih sposobnosti EU-a i produbljivanje suradnje sa strateškim partnerima. Radit će se na vodećim inicijativama kao što je Europska inicijativa za obranu od bespilotnih zrakoplova, koja je ključna za promatračku misiju na istočnim granicama. Komisija će ojačati i zaštitu granica Unije borbom protiv organiziranog kriminala i poboljšanjem prekograničnih kritičnih komunikacijskih sustava. Usredotočit će se i na provedbu Pakta o migracijama i azilu.

Socijalni model i inovacije: Kako bi riješili probleme s kojima se obitelji u EU-u svakodnevno suočavaju, predložit će se niz mjera za prevladavanje krize priuštivosti stanovanja i troškova života. Predložit će se Akt o kvalitetnim radnim mjestima. Paketom mjera za pravednu mobilnost radne snage, koji će uključivati inicijativu za mobilnost vještina, poboljšat će se prenosivost kvalifikacija. Radit će se na uklanjanju temeljnih uzroka siromaštva i prevladavanju stambene krize.

Kvaliteta života – hrana, voda, priroda: Komisija će predložiti Strategiju za stočarstvo i revidirati pravila o nepoštenim trgovačkim praksama u prehrambenom lancu kako bi poduprla europske poljoprivrednike. Zajamčit će se otpornost na klimatske promjene donošenjem Europskog plana za prilagodbu klimatskim promjenama, a Europsku politiku upravljanja oceanima temeljit ćemo na Europskom aktu o oceanima.

Demokracija i vladavina prava: Komisija će pomoći u zaštiti demokratskih institucija od ekstremizma i dezinformacija, poboljšati zaštitu potrošača i revidirati mjere za borbu protiv prijevara. Posebna pažnja posvetit će se izazovima s kojima se suočavaju mladi, a posebno djeca, te problemu društvenih mreža, uzimajući u obzir preporuke panela stručnjaka. Komisija će nastaviti izgradnju Unije ravnopravnosti donošenjem novih strategija za rodnu ravnopravnost i prava osoba s invaliditetom.

Angažman na globalnoj razini: Ojačat će se globalna partnerstva te će EU nastaviti čvrsto podupirati Ukrajinu i odlučno joj pomagati u hitnim financijskim i vojnim potrebama i naporima za obnovu. I dalje će se podupirati njezine napore za integraciju s EU-om, kao i one Moldove. Provest će se i reforma humanitarne pomoći radi bržeg i djelotvornijeg odgovora na krize. Realizirat će se i Pakt o Mediteranu. Predložiti će se Strategija za Bliski istok u okviru koje će se među ostalim podupirati tranzicija u Siriji i Libanonu.

Izvješće o pojednostavljenju

Paralelno uz Program rada za sljedeću godinu, Komisija je 21. listopada 2025. objavila Prvo pregledno izvješće o pojednostavljenju, provedbi i izvršenju, u kojemu se ističe napredak koji je dosad postignut, kao što je donošenje šest skupnih paketa i drugih prijedloga za pojednostavljenje čiji je cilj ostvariti više od 8,6 milijardi eura godišnjih ušteda troškova za poduzeća i građane. Tijekom sljedeće godine predviđeno je nekoliko prijedloga za pojednostavljenje u ključnim sektorima, uključujući automobilsku industriju, okoliš, oporezivanje, sigurnost hrane i hrane za životinje, medicinske proizvode i pojednostavljenje zakonodavstva o energentima. U preglednom izvješću predstavljene su i mjere Komisije za potporu državama članicama u provedbi politika EU-a, kao i statistički podaci o provedbi. Komisija aktivno vodi više od 1500 predmeta zbog povrede prava koji su u tijeku kako bi se postigla potpuna provedba pravila EU-a, a time i njihove koristi za građane i poduzeća.

Daljnji koraci

U skladu s odredbama Međuinstitucijskog sporazuma EP-a, Vijeća i EK o boljoj izradi zakonodavstva, nakon donošenja programa rada Komisije i temeljem njega, EP, Vijeće i EK razmijenit će mišljenja o inicijativama za sljedeću godinu te dogovoriti zajedničku izjavu o godišnjem međuinstitucijskom planiranju programa kojom će se utvrditi širi ciljevi i prioriteti za sljedeću godinu i odrediti točke od iznimne političke važnosti kojima bi se, ne dovodeći u pitanje ovlasti koje su Ugovorima dodijeljene suzakonodavcima, trebao dati prioritet u zakonodavnom procesu.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak
©Hrvatski sabor / Kontakt: informacijeumep@sabor.hr